

**VOORONTWERP VAN BIJZONDER DECREET TOT WIJZIGING VAN HET
BIJZONDER DECREET VAN 26 JUNI 1991 BETREFFENDE DE
UNIVERSITEIT GENT EN HET UNIVERSITAIR CENTRUM ANTWERPEN**

Samenvatting

Dit bijzonder decreet past de samenstelling van het kiescollege voor de benoeming van de rector en de vice-rector van de Universiteit Gent aan, evenals de wijze waarop de raad van bestuur de verkiezingsprocedure voor de rector en de vice-rector vastlegt.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Met het voorliggende ontwerp van bijzonder decreet worden de volgende aanpassingen aangebracht aan het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen:

- Een vereenvoudiging aan de samenstelling van het kiescollege (schrappen van de stemgewichten voor de verschillende geledingen) voor de benoeming van de rector en de vice-rector aan de Universiteit Gent;
- De wijze waarop de verkiezingsprocedure voor de rector en de vice-rector wordt vastgelegd.

Deze aanpassingen kaderen in de verdere modernisering van het bestuur van de Universiteit Gent.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De huidige regeling van de verkiezingsprocedure voor de functies van rector en vice-rector van de Universiteit Gent in artikel 5 van het Bijzonder Decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen, zoals gewijzigd door het Bijzonder Decreet van 3 februari 2017 tot wijziging van diverse bepalingen van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 betreffende de Universiteit Gent en het Universitair Centrum Antwerpen, werd begin 2017 ingevoegd bij regeringsamendement (Parlementair document 915 (2016-2017), nr. 2).

Dit amendement werd toen door de Vlaamse Regering ingediend op uitdrukkelijke

vraag van de raad van bestuur van de Universiteit Gent.

Het bepaalde niet alleen dat de kandidaten voor de functies van rector en vice-rector zich als een intern genderevenwichtig samengesteld duo aan het kiezerskorps verkiesbaar moeten stellen, maar breidde tegelijk ook het kiezerskorps uit tot alle studenten en medewerkers van de universiteit die voldoen aan door de universiteit in het verkiezingsreglement voor de mandaten van rector en vice-rector zelf nader te bepalen minimale participatiecriteria in functie van omvang van de aanstelling/benoeming of opgenomen studiepunten.

Echter, om de toen bestaande stemverhoudingen van zelfstandig academisch personeel (ZAP), assisterend academisch personeel (AAP), technisch en administratief personeel (ATP) en studenten niet te fors te wijzigen gaf het amendement een verschillend stemgewicht aan elk van deze geledingen: "binnen het aldus sterk uitgebreide kiescollege worden de uitgebrachte stemmen gewogen volgens de verhoudingen die bij vorige verkiezingen golden bij de samenstelling van de faculteitsraden: minstens tweede derde voor het zelfstandig academisch personeel (ZAP) (67%), 16% voor de studenten, 8,5% voor het administratief en technisch personeel (ATP) en 8,5% voor het assisterend academisch personeel (AAP)" (Parlementair document amendement 915 (2016-2017), nr. 2, p 4).

Tijdens de bespreking van dit amendement (Parlementair document verslag 915 (2016-2017), nr. 3, p 11) werd toen reeds de vraag gesteld hoe gedetailleerd de Bijzondere Decreetgever deze verkiezingsprocedure moet regelen en of het niet eerder en beter behoort tot de autonomie van de instelling zelf om de eigen rector- en vice-rectorverkiezing te regelen. De toenmalige minister van Onderwijs stelde dat de grondregels van de procedure wel steeds door de Bijzondere Decreetgever vastgesteld zullen moeten worden omdat het gaat om een gemeenschapsuniversiteit, maar voegde er meteen aan toe dat men "natuurlijk kan discussiëren over de vraag hoe gedetailleerd die regeling moet zijn".

Hierop voortgaand schrapt voorliggend ontwerp nu op uitdrukkelijke vraag van de raad van bestuur van de Universiteit Gent de stemgewichten die decretaal aan de vier geledingen werden gegeven bij de rector- en vice-rectorverkiezingen en regelt de beoogde zo breed mogelijke gedragenheid van het duo van kandidaten bij elk van deze geledingen verder autonoom via het eigen verkiezingsreglement voor de mandaten van rector en vice-rector van de Universiteit Gent.

Om dezelfde reden moet dit verkiezingsreglement zelf goedgekeurd worden met een bijzondere meerderheid van twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen in de raad van bestuur en bovendien met een gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen binnen elke categorie van bestuursleden van het zelfstandig academisch personeel (ZAP), het assisterend academisch personeel (AAP), het administratief en technisch personeel (ATP), de studenten en de externe geleding.

Deze decreetswijziging is op voorstel van de geledingen zelf tot stand gekomen en wordt dan ook expliciet door alle geledingen gedragen.

Impactanalyse

Maatschappelijke impact

De impact van dit ontwerp van bijzonder decreet is beperkt tot de verkiezing van de rector en de vice-rector van de Universiteit Gent.

Budgettaire impact

Dit ontwerp van bijzonder decreet heeft geen budgettaire consequenties voor de Vlaamse overheid.

Advies Raad van State

In zijn advies 67.150/1 van 21 april 2020 stelt de Raad van State het volgende:

- Het verdient aanbeveling dat over het voorontwerp het advies wordt ingewonnen van de Vlaamse Onderwijsraad, mede gelet op de verplichting die besloten ligt in artikel 70, eerste lid, 1°, van het decreet van 2 april 2004 'betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad'. Het advies wordt alsnog opgevraagd.
- In het ontworpen artikel 22 van het bijzonder decreet van 26 juni 1991 (artikel 3 van het voorontwerp) wordt onder meer bepaald dat "[o]nthoudingen, ongeldige en blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht". Er lijkt beter te worden geschreven: "Onthoudingen, ongeldige en blanco stemmen worden buiten beschouwing gelaten". Het voorontwerp van decreet is in deze zin aangepast.

Implementatie

De regeringscommissaris bij de Universiteit Gent houdt toezicht op de naleving van de maatregelen in dit decreet .

Dit bijzonder decreet treedt in werking na afloop van de normale termijn van 10 dagen na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

C. Totstandkomingsprocedure

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Met het voorliggende artikel worden de stemgewichten die decretaal aan de verschillende geledingen werden gegeven bij de verkiezing van de rector en de vice-rector aan de Universiteit Gent, geschrapt. Het voorstel tot schrapping van de gewichten kwam tot stand op voorstel van de geledingen en wordt dus ook door alle geledingen gedragen. De decretaal vastgelegde verhoudingen drukken niet langer uit hoe de Universiteit Gent kan worden bestuurd. Met de aanpassing wordt de beoogde zo breed mogelijke gedragenheid van het duo van kandidaten bij elk van de geledingen verder autonoom geregeld via het eigen verkiezingsreglement van de Universiteit Gent.

Hierbij aansluitend en om dezelfde reden wordt met het voorliggend artikel ook de goedkeuring van het verkiezingsreglement aangepast. Er wordt geregeld dat het verkiezingsreglement moet goedgekeurd worden met een bijzondere meerderheid van twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen in de raad van bestuur en bovendien met een gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen binnen elke categorie van bestuursleden van het zelfstandig academisch personeel (ZAP), het assistierend personeel (AAP), het administratief en technisch personeel (ATP), de studenten en de externe geleiding.

Artikel 3

Aansluitend bij het vorige artikel, wordt bij de wijze dat de beslissingen van de raad van bestuur genomen worden, de uitzondering ingeschreven voor de vastlegging van de verkiezingsprocedure. Hier wordt dan niet langer beslist met een gewone meerderheid, maar met een bijzondere meerderheid van twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen en een gewone meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen binnen elke categorie van leden (ZAP, AAP, ATP, studenten en de externe geleiding).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS